

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 28. Oratio nocturna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS. X. ORATIO MENTALIS.

§. I.

Figura, Symbola.

Ex Veteri.

Formatis igitur Dominus Deus cunctis animantibus terrae, adduxit ea ad Adam &c. Gen. 2. 19. Statuens Deus coram eo tot genera creaturarum, potentiae suae infinitae contemplandae ei praebuit materiam. Et sequitur: *immisit Dominus Deus soporem in Adam*: quem soporem Sept. dicunt quandam *extasim* fuisse. Et credo, extasim illam causatam fuisse ex Bonitatis, ac Majestatis, Dei infinitae consideratione; quam ostendit in formatione tam diversarum creaturarum. Quod si illa creaturarum diversitas sufficiens fuit, extasim in Adam efficere; multo profecto sunt mirabiliora opera redemptionis nostrae, & efficaciora ad causandam extasim in nobis; si cum cordis puritate, profundae: ac assiduae ejus contemplationi incumbere; ob cujus defectum nec diligimus, nec admiramur, tam stupenda opera, quae pro nobis fecit Deus. Diez conc. 2. in Com. Virg.

Sume tibi aromata - aequalis ponderis; cumq; in tenuissimum pulverem contuderis, pones ex eo coram tabernaculo testimonij. Ex. 30. 34. Aromata sunt opera, quae divinus Redemptor noster pro nobis operatus est; lacrymae, suspiria, sanguis, charitas ardentissima &c. Et sicut aromata, nisi conterantur, & in ignem mittantur, nullum ex se odorem emittunt: sic, nisi reparationis nostrae mysteria ruminentur; parum ex ijs fructus, & consolationis, elicitur. Id. conc. 1. D. 2. Epiph.

Duplex genus orationis significant duo altaria in templo: alterum vocabatur holocaustorum, quod in atrio situm erat sub dio; alterum thymiamatis, quod interiori partem templi occupabat. Ex. 35. 15. 16. Prius significat orationem vocalem, alterum mentalem; quae ad sancta sanctorum propius accedit, & Deo proximos reddit. Pinna in Eccl. Eth. 170.

Ite, & considerate terram, urbemq; Jericho. Jos. 2. 1. Nec verbum aliud legitur addidisse: cum tamen Duces tot alia, eaque munificentissima, mittendis exploratoribus soleant ingenere: quia agit de exploranda anima. Richardus à S. Vict. apud Godefr. considerate terram, quam Deus fecit; urbem, quam humana conditio instituit. Discutite bonum, quod Deus creavit ad bonum nostrum; & malum, quod homo invenit ad malum suum. Si naturae bonum cognoscimus; scimus quid excolere, quid nutrire, quid multiplicare, debeamus.

Si malum morum nostrorum perspicimus, quos hostes cavere, quos adversarios impugnare, quales interficere inimicos oporteat, non dubitamus. Ramirez in ep. 4. 21.

Gaudetq; vehementer, cum invenerint sepulchrum. Job. 3. 22. Sicut sepulchrum locus est, in quo absconditur corpus; ita divina contemplatio quoddam sepulchrum est mentis, quò absconditur anima. Quasi enim adhuc huic Mundo vivimus, cum mente in ea foris vagamur: sed mortui in sepulchro abscondimur, cum mortificati exterius in secreto internae contemplationis clamur. S. Gregor. Mor. 1. 5. c. 4.

Accedet homo ad cor altum. Pl. 63. 8. Illos significat, qui res divinas pia intentione perquirunt: cor enim altum tunc est, quando caelestia cogitat, & terrena devirat. Cassiodorus hic.

Ibi Benjamin adolescentulus in mentis excessu. Pl. 67. 28. De eo autem praedixit Jacob pater ejus. Gen. 49. 27. *Benjamin lupus rapax &c.* Intellectus contemplativus prius inquirat veritatem, & pascitur illa; postea verò dividit illam, & impartitur voluntati. de Ponte in Cant. 1. Exh. 9. §. 3.

Tu, & arca sanctificationis tuae. Pl. 131. 8. Rich. à S. Vict. l. 1. de arca myst. c. 1. ait per arcam sanctificationis rectè intelligi gratiam contemplationis.

Osculetur me. Cant. 1. 1. Insinuat scientia Dei affectiva: nam Canticum ad scientiam spiritus elevat, quae cognitionem, & amorem Dei, comprehendit. S. Ambros. l. de Isaac, & an. c. 2. osculetur nos Deus, quando cor nostrum spiritu divinae cognitionis illuminat, id est: quando infundit supernaturale lumen, quò divina mysteria penetrat, veritates fidei percipit, & affectum simul amoris. de Ponte hic Exh. 2.

Meliora sunt ubera tua vino. ib. Quotiescunque ad legendas, vel meditandas, divinas Scripturas accesseris, cogitare debes, ad ubera Dei te accedere; ut ex illis fugas lac sapientiae, devotionis, & amoris. Sed oppones: Paulus dicit, lac esse parvulorum nutrimentum 1. Cor. 3. 1. Hebr. 5. 12. Quorsum ergo sponsa jam matura ubera laudat? R. agnoscit parvitatem suam, & infantiam. *Sicut modò geniti &c.* 1. Petri 2. 2. Id. hic Eph. 7. §. 2.

Introduxit me rex in cellaria sua. Cant. 1. 3. Sept. versio apud plures Patres valde recepta: *introduxit me Rex in cubiculum suum.* Id. hic Exh. 8. Cellaria haec sunt loca quaedam abdita quietis, & reflectionis; ut animosiores reddantur ad iterum perniciosius currendum: & representant recondita fidei nostrae mysteria; vel ea, in quibus haec mysteria continentur; sive sint Scripturae, sive creaturae, in qui-

Cur fers graviter tempus, quod tibi in requiem concessum est? non accepisset servus à Domino requiem, nisi tenebrae essent inductae in hanc praescriptam necessitatem. Quomodo autem in die saepe laborantes noctu requiescimus: & qui hesternò die fuit in laboribus, manè sit robustior, propter noctis quietem. Quid autem est ad sapientiam nocte commodius? in hac enim per saepe de Deo cogitamus in hac lectioni, & contemplationi, divinarum Scripturarum vacamus. Quando autem magis in psalmodiam, & orationem, mens nostra componitur? nunquid noctu: & peccata nostra per saepe noctu in memoriam revocamus. S. Cyrill. Jerof. Catech. 9.

Nocturna lacrymae quòvis rore magis contra concupiscentias, & ardores omnes, demittuntur. S. Chrysof. hom. 26. in Act. Vide hic plura de nocturna oratione.

Si es devotior, imitare lusciniam: cui quoniam ad dicendas laudes dies sola non sufficit, nocturna spatia pervigili cantilenam decurrit. S. Maximus hom. 2. de non timendis host. carnalib.

§. XXIX.

Orationes jaculatoriae frequentes.

Orationes jaculatoriae meræ margaritae sunt. S. Vinc. Ferr. f. de Fidelib. def.

Exercitium, quod aspirationibus, brevibusque preceationibus, constat, efficacis admodum est, ad vitia extirpanda, charitatemque promovendam. Blofius parad. an. c. 22.

§. XXX.

*Ritus orandi.
Cur ad orientem?*

Cur ad orientem versi orant Christiani? quoniam nostrorum honorabilissima quaeque ad Dei honorem seponimus, & est, hominum opinione solis ortus honorabilior, quam aliae partes Mundi: propterea tempore precum spectamus omnes ad orientem. S. Justinus M. lib. quæst. Christianar. ad Gentiles q. 118.

Ex traditione Apostolica orandum est ad orientem. 1. quia ex Ps. 131. 7. adorandum est, *ubi steterunt pedes Domini*; qui Zach. 14. 4. in monte Olivarum in Oriente stare dicuntur. 2. quia Deus est lux vera. 3. ut respiciamus paradisum. 4. ad differentiam Judaeorum, qui ad Occidentem orabant; ut ex situ templi Salomonici colligit Anastas. Nicens q. 18. 5. Tertull. contra Valent. c. 3. quia in aurora venit ad Apostolos Deus in Pentecoste. 6. S. August. l. 2. serm. D. c. 9. quia mo-

nemur convertere animum ad naturam praestantiorum, id est, Deum. Gavantus p. 2. tit. 5.

Invenio in Sacra Scriptura octo modos orandi, primus est, elevando oculos ex confidentia; secundus, deprimendo caput ad terram, ex verecundia; tertio, extendendo manus in altum ex indigentia; quartus, decussando ulnas ex conscientia; quintus, tundendo pectus ex conscientia; sextus, inclinando corpus ex devotione; septimus, flectendo genua ex subiectione; octavus prosternendo se totum ex defectione. S. Vincent. Ferr. l. 5. D. 16. Trinit.

Quae causa ritus in oratione levandi manus? 1. quia hic habitus supplicis, petentis, & sperantis auxilium ex alio: sicut submergenti manus extendunt tanquam auxilium petentes. 2. dat Clemens Alex. l. 7. Strom. quod elevatio manuum significet, & excitet mentis elevationem in Deum. 3. dat Tertull. Apol. 30. quod extensione manuum nos Deo offeramus, & quasi in manus ejus dedamus. 4. hoc ritu vehementiam affectus designamus, quasi vim Deo inferre; atque, praemagna fiducia, manu, quod petimus, prehendere velimus. 5. Dat S. Cyprianus de exhort. MM. c. 8. Theodoretus q. 34. in Ex. ut scilicet hoc gestu protestemur merita Christi crucifixi; eaque Patri, quasi efficacissimam ad impetrandum medium, offeramus. Cornelius in 1. Timoth. 2. 8.

Miscellanea.

Et hymno dicto exierunt in montem Oliveti. Matth. 26. 30. Audiant omnes, qui quasi porci, cum jam comederint, eversa mensam, calcibus mensam, temulenti confurgunt; cum agere gratias debeant, & in hymnum à mensa devenire. S. Chrysof. hom. 83. hic.

Scit Dominus, quid velimus; sed vult nos orare vocaliter pro excitanda devotione: quia quod facit flatus carboni, hoc facit pronuntiatio devotioni. Innocentius III. P. de sacro alt. myst. l. 5. c. 17.

Hic versiculus, *Deus in adiutorium meum intende, &c.* omnibus infestatione demonis laborantibus inexpugnabilis murus est, & impenetrabilis lorica, ac munitissimus clypeus. Hunc versiculum meditantibus tibi somnus obrepit, donec incessabilis ejus exercitatione formatus, etiam per soporem eum decantare consuescas. Hic tibi expergefacto primus occurrat; is, te evigilante, cogitationes anticipet univertas. Joan. Cas. Coll. 10. quae est secunda Abb. Isaac.